Posamezna štev. — 20 stotink. Poštno tekoči račun št. 24.

Št. 48. V Gorici, dne 2. novembra 1921. Letnik IV.

GORIŠKA STRAŽA

Izhaja v Gorici vsako sredo opoldne do preklica, Velja za celo leto 12 L, mesečno 1 L, za inozemstvo 20 lir. Na naročila brez doposlane naročnine se ne bomo ozirali. Posamezne številke stanejo v razprodaji 20 stotink. Uredništvo: ulica Vetturini 9; uprava: ulica Vetturini 9. — — —

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi, katere je treba vnaprej plačati se računajo po dogovoru. — Izdaja konsorcij „Goriške Straže". Odgovorni urednik: Roman Cej Tiska: „Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Vetturini štev. 9. — — — — — — — — — —

Vernih duš dan.

Praznujemo vernih duš dan.

Morda ni imel ta turobni praznik še nikoli tega žalostnega pomena kot ga ima ravno po končani vojni, ko skoraj ni družine, ki bi ne objokovala vsaj enega mrliča. Na ta dan hiti ta ali ona mati ali oče, ta ali ona vdova, ta in oni otrok na grob svojih rajnih dragih in ponese cvetja in lučico, ki jo prižge in pomoli za ubogo dušo.

Toda koliko jih je, ki ne bodo mogli hiteti na pokopališče in ne bodo mogli nesti niti cvetja niti svečice na grob, samo goreča in žalostna misel ter molitev bo hitela v duhu preko planjav, da poišče gomilo.

Kje je? Kje so gomile vseh naših sinov, bratov in očetov? Greš ob Soči in jih vidiš. Potuješ po Tirolskem — tudi tam ležijo. Pot te zanese v Galicijo — ob Dnjestru in Bugu so grobovi, tisočkrat pozabljeni. V Bukovini so, na Poljskem in na francoski fronti. O še dalj, lahko bi rekli, da so se naši grobovi raztegnili čez vso zemljo, čez Rusijo in čez sibirske daljave. Od Verduna pa do Vladivostoka ni koščka zemlje, ki bi ne bila dala prostorčka za naše grobove.

Teh, grobov, teh padlih neznanih vojakov, ki so se morali boriti in umreti za tuje interese, ne bo nihče počastil. Počastili so svojega neznanega vojaka Francozi in Angleži, te dni imajo velike slav. Italijani, da izkažejo zadnjo zasluženo čast tistemu neznanemu trpinu, ki je padel za domovino, ki je dal, kar je imel najdražjega in ni povedal imena.

Mi svojim, ki leže v daljavah kot jih nismo sanjali, ne moremo izkazati nobene časti, ki bi jo zaslužili, ubogi; na njih daljne in zapuščene grobove polagamo samo svojo gorečo misel nanje in mirno naj spe v zavesti, da vendarle niso umrli brez hasni, ker nam je njih zastonj prelita kri porok, da mi ne bomo več umirali za tako ceno.

Pridružujemo se ob tej priliki klicu, ki je šel čez nas že zadnje dni, da lahko postavimo spomenike vsem tem neznanim daljnim grobovom, če skrbimo za vojne sirote. Na tisoče jih je, ki so razcapani in lačni, sirote, ki niti tistega koščka zemlje nimajo kot sirota Jerica, da bi šli potožit svoje gorjé, namreč gomile svojih starišev. Tem je treba pomagati, darovati je treba zanj v obilni meri, če ne bodo šli v tuje zavode in se nam bodo še potujčili. Ne obtežujmo grobov naših mož s takim dejstvom, rešimo njih otroke.

»Po vsem svetu bo hitela naša misel na Vernih duš dan, in se bo vračala nazaj k slovenskim sirotam. Ti otroci nimajo več očetov, zato jim bodi oče - vse primorsko ljudstvo; oni nimajo več matere, — naj jim postane ljubeča mati vsa naša domovina!

Tako bomo mi gradili spomenik padlim primorskim Jugoslovenom.

Proslavite Gregorčičev spomin!

Dne 15. novembra bo 15 let, odkar je umrl naš veliki pesnik, goriški slavček, naš ljubljeni Simon Gregorčič. Če je on dragocena last vsega našega slovenskega naroda, koliko bolj je šele last nas Primorcev, ki je zrastel iz naših tal, živel in trpel z nami ter posvetil naši zemlji in nam več najlepših svojih pesmi, več, nego polovico svojega življenja in umetniškega ustvarjanja. On je bil prvi, ki je opeval naša brda, naše doline, naše oljke in trte, našo sinjo Sočo in lepe vasi. Prvi je ponesel našo slavo izven mej naše domovine. On je združeval v sebi ono ljubezen do domovine, ki jo združujemo mi; podal nam jo je zopet v svojih lepih verzih, da smo mi sami srkali novega navdušenja iz njih, dasi so potom Gregorčiča iz nas izšli. Gregorčič je bil naš prerok, ki je slutil našo usodo in jo je določno napovedal. Ravno radi tega ga ne smemo pozabiti te dni, ko smo tako potrebni, da zopet obnovimo njegove besede, da ponovimo ljubezen do rodne zemlje, katero nas je učil v svojih ljubkih pesmih.

Nočemo ga proslaviti v znaku žalosti in obupa, ampak v znamenju trdne vere in neomejenega upanja, ne v znamenju naših grobov, ampak v znamenju našega življenja; iz vsake proslave naj zveni izraz njegove trdne vere v boljše dni, kot klic noči, naj vstane naš narod, zakaj »pepelnoči, naj ostane naš narod, zakaj »pepelni dan ni dan več tvoj, to tvoj je vstajenja dan«.

Društva naj storé svojo dolžnost! Tekom meseca novembra naj obhajajo njegov spomin na ta način, da priredé v ožjem krogu svojih članov »Gregorčičev večer«. Okrasite njegovo podobo, zapojte eno ali drugo njegovo pesem, deklamirajte »Soči«, »Oljki« i. t. d. eden izmed bližnjih inteligentov pa naj sestavi kratko predavanje o njem. Mislim, da ni društva, ki bi kaj takega ne moglo storiti. — Tu se nudi prilika, pri kateri lahko dobi ljudstvo to in ono kleno zrno. Počastite Gregorčičev spomin!

Veliki shod kmetske in delavske zveze v Dornbergu.

V nedeljo, dne 30. oktobra se je vršil v Dornbergu velik shod Kmetske Delavske Zveze za Dornberg, Rihemberk, Prvačino in Dol. Branco. Moramo se čuditi disciplini in zrelosti vipavskih kmetov, ki so se v naravnost veličastnem številu udeležili tega shoda. Shod je začel točno ob 10. uri, kakor je bil napovedan.

Za predsednika shoda je bil izvoljen g. Mrevlje Josip, župan v Dornbergu, ki je z veliko spretnostjo vodil to veličastno zborovanje.

Državni posl. Šček je v 1 in pol ure trajajočem govoru dokazoval nujno potrebo in važnost politične organizacije, ki mora biti izvedena v vsaki občini primorske dežele. Vsak izobražen narod, ki se hoče v današnji borbi vzdržati, mora imeti dobro razvito trojno organizacijo: prosvetno, gospodarsko in politično. Pokazal je na raznih priprostih vzgledih, kako je zlasti v današnji državi potrebno, da ima vsaka občina utrjeno samostojno politično organizacijo, da more braniti pravice državljanov, katerih ne more braniti ne prosvetna, ne gospodarska organizacija. Poročal je o resničnih uspehih, ki jih je dosegla »Kmetsko-delavska zveza« do sedaj, ki so zlasti z ozirom na državo, v kateri živimo, vsega upoštevanja vredni. Razpravljal je nato o nalogi »Kmetsko-delavske zveze«, ki naj bo bojna organizacija našega ljudstva.

»Kmetsko-delavska zveza« se mora boriti proti političnemu izkoriščanju, proti gospodarskemu, verskemu in narodnemu. Ta del govora priobčimo v prihodnji »Straži«. Na to je govoril dr. J. Bitežnik. Poudarjal je potrebo močne in razvite organizacije ne samo iz razlogov, ker moramo rešiti nebroj kulturnih, političnih, gospodarskih vprašanj. Pred nami stoji vprašanje šolstva, izmenjave denarja, krvnega in vinskega davka, vojne odškodnine, a najglavneje je vprašanje našega kmeta, da ohrani svoj svobodni gospodarski položaj. Nevarnost je, da ne potegne našega kmeta italijansko ljudstvo v gospodarsko odvisnost, v kateri samo živi. Zato je borba našega kmeta za svoj svobodni gospodarski položaj tudi v interesu italijanskega ljudstva. Nato razpravlja o vojni odškodnini.

Enoglasno so bile sprejete resolucije: 1. »Kmetska in delavska zveza« zahteva, da se v najkrajšem času otvorijo ljudske šole v Devinu, Dobrdobu in Jamljah; 2. da se otvori kmetijska šola v Gorici; 3. sprejela se je tudi resolucija o vinskem davku in sklenilo, da se odpošlje deputacija k dež. komisarju, da mu pojasni neznosno stanje našega vinogradništva; 4. o izmenjavi denarja; 5. krvnemu davku — vprašanje krvnega davka je posl. Šček natančno pojasnil; 6. sprejele so se tudi resolucije o vojni odškodnini.

G. župan Mrevlje je zaključil veličastni shod ob pol eni popoldne in se zahvalil drž. poslancu Ščeku za njegov govor in lepi govor. Zborovalci so svojega poslanca navdušeno pozdravljali.

Veselica v Dornbergu.

Popoldne ob 3. uri je imela »Čitalnica« v Dornbergu lepo narodno veselico, na kateri smo čuli par lepih narodnih pesmi, zapetih od naših domačih pevcev, tudi par kupletov smo slišali, malo deklamacijo in še vse polno drugega programa.

Pred igro »Stari in mladi« je nastopil slavnostni govornik France Bevk iz Gorice, ki je povdarjal pomen takih slavnosti, ki pričajo o tem, da naš narod, hoče življenja in je tega življenja tudi vreden in sposoben. Ob ti priliki se je govornik tudi spomnil pomena, ki naj ga imajo danes Čitalnice, kot so ga imele pred davnim, namreč probujo in obnovitev narodne zavesti, kar pa v današnji zmedi raznih vprašanj in idej ne more biti edin smoter naših društev, ker ljudstvo potrebuje tudi pouka, socialne izobrazbe, zato naj bodo ta naša društva nekake ljudske univerze. Iz tega razloga moramo samo pozdraviti vsako novo društvo, ki v tej smerikaj napravi. Želeti bi bilo tudi, da bi se društva, ki imajo skupne narodne in socialne cilje združila v trdno osrednjo

Henrik Soča:

SMRT.

Zvonovi pojo...

Tudi včeraj so peli, tudi predvčerajšnjem; natanko tako so peli zvonovi, samo da ne tako pogostoma kakor danes... uro za uro.

Danes je vseh mrtvih dan.

Naj še s tako silo poizkušamo zatreti čut mračne nenavadnosti v sebi; naj še s tako silo poizkušamo zatreti tiste težke turobne glasove, ni mogoče!

Zvonovi pojo...

Njih žalostna pesem plava črez griče in črez doline, prodira v srca in duše in nas spominja na ranjke. — Vsa razigranost, vse veselje izpuhti iz človeka ta dan, in v njem se samaobsebi naseli tiha svečena mirnost; neka žalost, pred katero ga je skoro strah.

In če se nikoli ni spomnilo srce, danes krene noga tja za obzidje skozi železna vrata, k tihi skoraj pozabljeni gomili. — Tam prižge svečico in moli.

Zvonovi pojo...

Ostro neusmiljeno je zarezala burja preko doline in pokopališča. Nebo je bilo zastrto s sivimi oblaki, ki so ležali nepremično nad pokrajino, kakor svilnat baldahin.

Ljudje so se zavijali in hiteli na pokopališče. Kljub burji in mrazu se je vsak potrudil, da čim lepše okrasi grobove dragih oseb. Po grobih cvetejo krizanteme in se majajo in pripogibajo skoro do tal pod razljučeno burjo. Tu pa tam ždi pri grobu kdo tesno zavit in moli ali skuša z premrzlimi rokami kaj popraviti okrog gomile. Pod velikim križem kleči mlada osemnajstletna deklica pri novi gomili. Črno je oblečena in zavita v veliko črno ogrinjalo, skozi prste ji kapajo solze in padajo na zmrznjeno rušo. —

Nejče se je z vso silo obesil na železno kljuko in je počasi odprl težka železna vrata, ki so škripala v tečajih. Vhod na pokopališče je šel skozi obokan hodnik, kjer se je na levi nahajala mrtvašnica, na desni pa shramba za vence in grobarjevo orodje.

Nejčeta je neprijetno dirnil duh mrtvašnice, hitro je zbežal po hodniku na pokopališče. Obstal je pri temni visoki cipresi in se je ozrl okrog. Še sam ni vedel po kaj je prišel v tem mrazu in času tu sem. Naposled se je napotil k velikemu belemu spomeniku, na gorenjem koncu pokopališča, in je začel ogledovati vdolbeno fotografijo. Ko pa je zagledal črno oblečeno deklico pod tistim križem, se je napotil k njej. Ustavil se je ob strani, vteknil je roké v hlačne žepe in vprašal radovedno.

»Ti, zakaj se pa jočeš?«

Deklica se je dvignila in je pogledala dečka. Brisala si je oči z belim robcem, in kakor da je pozabila na neuljudno vprašanje, je odgovorila: »Mama je zakopana tu....« Popravila si je šal na ramo in je odšla črez grobove.

»Mama, pravi, da je tu zakopana njena mama.« je pomislil Nejče in pristopil k grobu. »Bog ve, kje je moja mama zakopana«, se je hipoma domislil. Krenil je preko gomil in jo je iskal. Ni poznal svoje mame, komaj šest mesecev je imel, ko mu je umrla. Dobra je bila njegova mama, pravijo ljudje, in zato je umrla.

Vse pokopališče je preiskal, a ni našel znamenja, kjer bi bila pokopana njegova mama.

»Moja mama nima spomenika«, je tiho spregovoril in v hipu mu je bilo bridko pri srcu. In dal bi ne vem kaj, če bi vedel, kje je grob njegove mame.

Izza hribov, iz oblakov se je jela plaziti komaj vidna senca in je počasi odevala dolino in vasi v mrak. Burja je pritisnila močneje, zapihala je preko vinogradov in črez njive. Mešala je svoje tulenje z glasovi zvonov, ki so plavali po dolini.

Nejčeta je postalo strah in zazeblo ga je. Splezal je črez zid in krenil po drugi poti v vas.

Doma ni našel nikogar v kuhinji. Svojo večerjo je našel v lončku zraven tlečega olja. Pojedel je vse in legel na klop za ognjiščem. V hiši je bilo temno, nikogar ni bilo, da bi prižgal luč. Sprva se je zdelo Nejčetu vse nekam čudno in nenavadno zadnje dni. Nihče mu ni pregledal naloge, nihče ga ni vprašal, kaj se je učil v šoli, nihče ga ni silil k učenju, sploh se ni nihče zmenil zanj. Res, da je ata bolan. Nejče se je hipoma spomnil nanj, V sobi leži. Okna so zastrta, da je mračno. Nejčetu je bilo dolg čas po atetu in ga je močno pogrešal. »Bog ve, če pomisli ata name, če se spomni na mene. Rekli so, da ne pozna več vsakega in da blede.« Nejče je strmel v žerjavico in mislil vsakovrstne reči. —

Pred poldnem je Nejče obiskal ateja. Splazil se je v sobo in se tiho po prstih bližal k postelji. Ata je ležal vznak in strmel v strop. Roké je imel sklenjene na prsih in težko je dihal. Suh, koščen in obraščen je bil njegov obraz, odkar ga ni nihče obril. In roke je imel kakor iz voska. Nejče ga ne bi poznal, da ni vedel da je on. »Grd je postal ata«, je pomislil. Pristopil je k postelji, in ga prijel za roko. Ata se je zdrznil in ga je pogledal; tako čudne so bile tiste oči, da se jih je ustrašil in je zbežal. Za seboj je slišal nerazumljive klice, a se ni vrnil.

Popoldne je bil pri sosedovih. Bili so vsi doma, okrog ognjišča in so ružili koruzo. Govorili so o ateju in starejša Roza je pripomnila, da bo morda celo umrl. A hitro je mati pokazala z očmi na njega, vsa družba je utihnila. Nejče je razumel in težko mu je bilo. — Splazil se je iz hiše in nehote je krenil proti pokopališču.

Tam globoko v mrzli zemlji, da bi ležal njegov ata; sam v temi, po noči in tudi kadar je dež. Ah ne, to ne sme biti. To se ne sme zgoditi!

organizacijo. K koncu se je govornik še spominjal pesnika Simona Gregorčiča, ker bomo v novembru praznovali 15 letnico njegove smrti.

Med igro se je oglasil k besedi tudi poslanec Šček, burno pozdravljen, ki je povdarjal, da moramo ohraniti tisti dve svetinji, ki nam so jo izročili očetje in matere, namreč zemljo in materini jezik. Če vse izgubimo v teh dneh, tega ne smemo izgubiti.

Dr. Biteżnik je podčrtal misel igre »Stari in mladi«, ki nam dokazuje, kako pohlep po denarju in brezdelje spodkopuje naše družine in peha v nesrečo vse, drugega za drugem. Dveh stvari je treba: dela in ljubezni!

Igralci so storili v polni meri svojo dolžnost. Ne moremo omeniti vsakega posebej, a kaj takega od ljudi, ki prvič nastopajo na odru, nismo pričakovali. Nekateri prizori so bili naravnost izborni. — Dornberžani, le tako naprej!

Glavne poteze občinskega volilnega reda.

S kraljevim odlokom se določajo predpisi za volilni red pri upravnih, to je bodočih občinskih volitvah. V bistvu je napravljen ta volilni red po načelih, vsebovanih v volilnem redu za politične volitve. Razlikuje se v toliko, da volilna opravičenost sloni deloma na splošnem enakem volilnem pravu, deloma na plačenju davščin. **Volilec** je vsakdo, kdor je državljan in je v posesti civilnih pravic in ki je vpisan ali bi mogel biti vpisan v volilnih imenikih za politične volitve. Ti volilci volijo samo v občini, kjer imajo stalno bivališče. Razven teh so volilci še oni, ki so stari 21 let, plačajo na leto v občini direktno državno davščino, toda ne manj kot 5 lir davka, doklade ali občinskih pristojbin.

So tudi volilci: 1. oni, ki držijo na pol (a mezza aria) ali v najemu nepremičnine obdačene z najmanj 15 lir direktnega davka; 2. oni, ki plačajo za stanovanjsko hišo in za tovarne, skladišča ali prodajalnice, ali za stanovanjsko hišo samo letne najemnine ne manj kot:

V občinah z manj kot 1000 prebiv. 20 lir
v onih od 1000 do 2500 prebiv. 50 lir
v onih od 2500 do 10.000 prebiv. 100 lir
v onih od 10.000 do 50.000 prebiv. 130 lir
v onih od 50.000 do 150.000 prebiv. 160 lir
v onih nad 150.000 prebivalcev 200 lir

Glede vojakov veljajo iste določbe kot v volilnem redu za politične volitve.

Ženske nimajo volilne pravice.

Ne more biti izvoljen, kdor je pod skrbstvom radi umobolnosti, kdor se nahaja v sirotišnicah, kdor je pod konkurzom, obsojenci radi dobičkanosnih prestopkov, obsojenci radi postopanja in prosjačenja in oni radi pijanosti.

Ravno tako so izključeni tudi oni, ki so obsojeni v kazen dosmrtne ječe, ali zapora nad 5 let in radi zločinov, ki so navedeni v zakonu za politične volitve. Izvolijo se lahko za občinske starešine vsi volilci, ki so vpisani v imenikih, ako znajo pisati in čitati. Župan ali njegov namestnik povabi vse one, o katerih se ne ve ali so pismeni, da to dokažejo.

Ne morejo biti izvoljeni:

Duhovniki dušebrižniki, njihovi namestniki, člani kapiteljna ali kolegijev.

Vladni funkcionarji, ki imajo nadzorstvo nad občinsko upravo in uradniki njihovega urada, uradniki krajevnih dobrodelnih zavodov, tisti, ki dobivajo plačo od občine ali zavodov, ki jih ta upravlja in učitelji javnih šol (ljudskih in meščanskih), oni, ki oskrbujejo občinski denar in niso položili računa, oni ki so v pravdi z občino, oni, ki so deležni pri službah, pri izterjavanju pravic, pri dobavah ali zakupih v interesu občine, ali pri dobičkonosnih družbah in podjetjih podpiranih od občine, upravitelji občine ali dobrodelnih naprav, in oni, proti katerim ima občina izvršljivo terjatev in ki so v zastanku s plačilom. Ne morejo biti istočasno v občinskem zastopu sorodniki v navzgornji in v navzdoljni črti, zet in tast, posinovljenec in njegov oče.

Način volitve.

Volilci, katerih število ne presega 800, volijo v eni skupini. Ako je več volilcev v eni občini, se delita v več skupin. Pod 100 volilcev ne sme imeti nobena skupina, razven da govorijo za to oziri oddaljenosti.

Voli se občinski zastop z 80 člani, ako ima občina nad 250.000 prebivalcev,
s 60 člani pri prebivaltvu nad 100.000
s 40 člani pri prebivalstvu nad 30.000
s 30 člani pri prebivalstvu nad 10.000
s 20 člani pri prebivalstvu nad 3.000
s 15 člani v vseh drugih slučajih.

Vsak volilec v občini voli vse zastopnike.

Upravni volilni odbor, ki sestoji iz 2. prefektarskih svetnikov, enega sodnika, in treh volilcev imenovanih: eden od župana tržaškega, 1 od deželne uprave goriške in istrske, razdeli število starešin med različne frakcije občine.

Volilec voli v skupini, kjer je vpisan. Deželna politična oblast določi dan volitev v vsaki občini.

Vsak volilec mora vdobiti vsaj 5 dni pred dnevom volitev od županstva volilno izkanico. Volitve se vršijo vpričo volilnega komisarja imenovanega od civilnega komisarijata. Volitev vodi petero-členski volilni urad. Volilni urad je deloma voljen, deloma imenovan od volilnega komisarja. Pri vsakem volilnem uradu je tudi tajnik, imenovan od volilnega komisarja. Izvoljeni in imenovani člani volilnega urada volijo iz srede petega člana tega urada z večino glasov in vsi skupaj predsednika, podpredsednika, ostali člani so skrutinatorji (overovatelji) Ta služba je obligatorična in se ji ne more nikdo odpovedati. Volilni komisar samo nadzoruje, da volilni urad izvršuje svoje dolžnosti po zakonu in da ne prekorači svojega delokroga. 3 člani volilnega urada morajo biti vedno prisotni pri volitvi.

Priprave za volitve so iste kot pri političnih volitvah. Razlika je ta, da glasovnica ni uradna, niti nimamo tu kake uradne kuverte. Pač pa se vporabijo mize in druge priprave od političnih volitev. Samo volilci, ki pokažejo izkaznico, imajo vstop v volilno dvorano. Volilna pravica je osebna, ne more pa zastopati nihče. Volilni komisar, volilni tajnik, ako sta volilca, in predsednik, podpredsednik in ostali člani volilnega urada volijo v skupini, kjer izvršujejo svojo dolžnost, tudi če niso v tej skupini vpisani.

Volitev začne ob 8. uri predpoldne. Na to se kliče volilce po redu, kakor so vpisani. Glede potrditve istovetnosti osebe volilca veljajo isti podpisi kot pri političnih volitvah. Izdajajo se tudi legitimacije. Volilec se poda k volilni mizici samo, da tam glasovnico vpogne in jo odda na štiri dele vpognjeno predsedniku urada. Glasovnica mora biti iz čistega belega papirja brez znakov, da se varuje tajnost glasovanja. Na to odda glasovnico predsedniku, ki jo dene v žaro. Na glasovnici so imena starešin, kolikor se jih ima voliti v dotični občini. Lahko napiše na glasovnico 4 krat istega starešina. Ako se voli v dotični skupini 5 ali več kot 5 starešin, lahko napiše isto ime starešine samo za $^4/_5$ števila starešin, ki pridejo na dotično skupino. Odlomki se štejejo za celo število.

Volilec doda razven imena kandidata tudi očetovstvo, poklic, častni naslov, akademično stopnjo. Vsak drugi dodatek je nedopusten. Ni treba, da se napiše polno število starešin, ki naj se volijo v dotični skupini. Ob 13. uri se klicanje konča in pristopijo k volitvi vsi, ki so prisotni. Volitev konča ob 19. uri. Ako so še prisotni volilci, volijo dalje, toda ne čez 20. uro.

Po končanih volitvah se zaključi volitev, se ugotovi število glasujočih iz volilnega imenika ter se preide k štetju glasov. Eden vzame iz žare glasovnico, jo odvije in izroči predsedniku, ki jo glasno prečita in jo odda zopet drugemu članu komisije, in eden izmed teh objavi občinstvu vsako toliko časa, koliko glasov je že dobil ta ali oni kandidat. Nato se prešteje vse glasovnice in kontrolira, ako odgovarjajo številu glasujočih.

Izvoljeni so oni, ki so dobili največje število glasov in v slučaju enakosti glasov odločuje starost. Neveljavnee so glasovnice, ako imajo razven gori navedenih dodatkov, še kake druge pripiske, ali pa kaka posebna znamenja.

Smatra se kot napisana imena, ki ne označujejo dovolj osebo, kakor tudi, ako je več imen kandidatov napisanih, kot se jih ima voliti.

Predsednik volilnega urada odločuje v vseh sporih radi veljavnosti provizorično.

Predsednik objavi izid volitve in zapiše to v zapisnik.

Pred objavo izida mora predsednik ugotoviti, ako imajo izvoljeni starešine predpogoje za to službo, in sprejme na zapisnik ugovore volilcev proti enemu ali drugemu kandidatu.

Ostale določbe, posebno glede prestopkov pri volitvah so slične onim pri političnih volitvah.

Dr. Vladimir Orel.

Dopisi.

— **Srpenica.** Preteklo nedeljo, dne 16. t. m. so imeli kmetje in delavci občin: Srpenica, Žaga-Trnovo in Log-Čezsoški ob navzočnosti g. poslanca Ščeka svoj Kmetsko-delavski shod. Predsedoval je g. župan-upravitelj Andrej Logar. Zbranih je bilo okrog 400 kmetov-delavcev, kateri so z vso pozornostjo sledili posameznim izvajanjem g. poslanca in enoglasno sklenili sledeče resolucije:

1. a) Naj se pospeši, kakor je le mogoče sklepanje konkordatov za vtrpelo škodo na nepremičninah, tembolj pa na premičninah.

b) Škoda na premičninah, naj se dožene po pričah v občini v zmislu podanega naznanila in s poviškom v razmerju sedanjih cen.

c) Rok za polaganje prošenj naj se podaljša vsaj do 31. decembra t. l.

d) Kr. vlada naj ukrene vse potrebno takoj, da se bodo konkordirani zneski vojne škode izplačevali.

e) Zadrugam vojnih oškodovancev naj se plačujejo predujmi do 80% brez vknjižbe, ter naj se financiranje ne zadržuje.

f) Osobje pri okr. komisijah za likvidacijo vojne škode, naj se pomnoži, da bode moglo hitro in vspešno reševati prošnje.

g) Najodločnejše se pa protestira, da je komisija za likvidacijo vojne škode sestavljena iz samih takih oseb, ki ne poznajo imetja posameznikov.

h) V komisijo naj bodo pozvani od predsednika domači zaupni možje, kateri poznajo gospodarske razmere posameznika. Vse razsodbe komisije, katere so bile sklenjene, ne da bi se zaslišale priče, naj se razveljavijo.

i) Naj se revidirajo vsa dela, od vojaškega »Genia« napravljena ter naj se jih ceni, kjer lastnik zahteva, po njih vrednosti.

2. Zahtevajo, da naj v primorskih podjetjih in javnih službah zaposlujejo v prvi vrsti Primorce in šele potem državljani drugih pokrajin.

3. Odločno protestirajo proti temu, da bi vlada klicala naše može in fante v vojaško službo.

4. Protestirajo proti ukinjenju deželne samouprave in zahtevajo od vlade, da avtonomijo v polni meri takoj in brez odloga upostavi.

5. Pridružujejo se zahtevam naših vinorejcev glede novega vinskega davka, ker bo s tem davkom ne-le vinorejec, marveč ves naš narod močno udarjen.

6. Naj se uvede nazaj naš jezik v šole in urade, ter naj se nam da slovenska gimnazija v **Gorici.**

Shod se je ob velikem navdušenju zaključil, kajti bil je prvi na Srpenici ob navzočnosti državnega poslanca.

— **Iz črniške dekanije.** Dan 16. okt. t. l. bo z zlatimi črkami zapisan v kroniki dekliških Marijinih družb črniške dekanije. Ta dan so namreč imele dekliške Marijine družbe omenjene dekanije skupen nastop v Batujah. V prvih popoldanskih urah so prihitele iz vseh župnij družbenice s svojimi družbenimi zastavami pred batujsko župnišče, odkoder se je pričel ob 14. uri sprevod pomikati proti cerkvi. Slavnostni cerkveni govor je imel preč. gosp. vikar Leopold Cigoj iz Štomažev, čigar glavna zasluga je poleg preč. gosp. dekana Novaka in domačega preč. gosp. župnika Lebana, da je vkljub vsem težavam prišlo do tega lepega nastopa. Družbenice, a tudi pošteni krščanski očetje in matere ter vsak dobro misleči, mora biti hvaležen, ker vidimo, da hodi naša mladina v družbah pravo pot. Nato se je razvil sijajen sprevod s kipom Matere božje. Ginljiv je bil prizor, ko so med petjem in molitvami dvignile kip družbenice v snežnobelih oblekah, obdane od tovarišic s šopki v roki. Po slovesnih lavretanskih litanijah, je bil javen nastop na prostem. Vrstilo se je petje, kratki, jedrnati nagovori posameznih družb o nalogah, ki jih nalaga družbam sedanji čas. Nastopi govornic so bili sicer kmetskih deklet, a vendar bi prekašali marsikateri nastop izobražene žene. Konečno je uprizorila batujska družba Silvin Sardenkovo »Sel-

---

Vse to in mnogo druzega je mislil Nejče na klopi in je zaspal..

2.

Ko se je prebudil, je ležal v svoji postelji. Mnogokrat se mu je zgodilo to. Zaspal je na klopi za ognjiščem; in med spanjem ga je prenesla sestra v posteljo. Obrnil se je in zazehal. Potem si je pomencal oči in se ozrl okrog iz gorkega ležišča. Na nasprotnem zidu je odseval kvadrat medle svetlobe, ki jo je metala luč iz sosednje sobe kjer je ležal ata.

Sklonil se je v postelji in poslušal. V sosednji sobi pri atetu sta šepetala brat in sestra; vmes se je čulo stokanje bolnika in čudne blodne besede. Nejče ni razumel ničesar. Naposled se je pomiril in je legel.

Skozi vrata je prišel brat, in naročal sestri, naj ga pokliče, ako bi bilo slabše. Truden je bil; bil je pri zdravniku, in zato si je želel nekoliko počitka.

Nejčetu ni bilo več do spanja. Splazil se je iz postelje in tiho tipal do vrat bolnikove sobe, narahlo je pritisnil za kljuko, kakor da bi se bal, da zdaj pa zdaj škrknila in zlomila to tišino. Nankrat je vrata odprl in stal na pragu. — Bolnik je zastrmel na vrata z tistimi sivimi blodnimi očmi, da je Nejčeta zazeblo v dno srca. Na usta mu je bruhnila pena, planil je v postelji in izbruhnil: »Oh, ti, ti, smrt, oh!« padel je nazaj in mirno obležal.

Nejče je kriknil v smrtnem strahu in planil v posteljo. Pogrnil se je črez in črez in trepetal kakor šiba.

Črez nekaj časa je čul glasen, jok, burno govorjenje in hitro hojo. Vse to je počasi utihnilo in Nejče je zaspal. In sanjal je čudne in strašne sanje.

Ležal je na postelji in je bdel. Roké je imel prekrižane na prsih, in strmel je v strop kakor ata. A glej, tiho nalahko so se odprla vrata sobe, in na pragu se je prikazala sama smrt. V belo rjuho je bila odeta in iz pod nje so štrlele koščene roke. V desnici je držala ostro nabrušeno koso, da se je blestela v temi in ob žarkih dolge sveče, ki jo je držala v levici. Oči so ji gorele in zobje so ji šklepetali. Prav taka je bila, kakor je slišal praviti o nji. Rad bi zaklical na pomoč, rad bi bežal, a se ni mogel ganiti nikamor Smrt se je pa približevala, počasi in tiho, kakor da bi polzela po zraku, kakor da bi ne imela nog....

Nejčeta je bilo strah do groze. Krilil je z rokami po zraku in skušal je klicati na pomoč. A glas ni hotel, ni mogel iz grla.

Smrt se je pa bližala tiho in počasi, kakor oblak in že je čutil na licu in po celem telesu leden dih, ki je vel okrog nje. Bilo ga je groza, da bi zblaznel. Smrt se je pa ustavila tik postelje in se je dotaknila z ledeno roko njegovega čela.

Takrat se je pa Nejče prebudil, ves moker in potán od strašnih sanj in hudega trpljenja.

Mrak se je že poslavljal iz sobe in svetlobni trakovi so lili skozi okna v sobo. Nejče se je oddahnil. Iz atejeve sobe je prišla sestra, sklonila se je nad posteljo objela ga je in je zajokala.

»Nejče, Nejče; atata ni več, ata je umrl!« jokala je in objemala dečka.

»Ateta ni več, — je nezavedno ponovil Nejče.

Ko se je oblekel, je šel v sobo, kjer je ležal ata. Skoro se je usrašil čudne izpremembe. Kjer je stala prej postelja, je bila sedaj dolga miza, pregrnjena z črnim prtom in na vsaki strani je gorelo dvoje visokih sveč. Na ti mizi je ležal ata in v sklenjenih rokah je držal razpelo in molek.

Soba je bila polna ljudi, šepetali so med seboj, nekateri so molili.

Nejče se je napotil naravnost k odru. Povzpel se je na prste in je pobožal očeta po licu.

»Kakor smrt« — ga je spreletelo. In spomnil se je sanj in smrti, ki ga je pobožala po čelu. Obrnil se je in je taval ven.

Na vratih ga je nekdo pobožal in je rekel: »Revež, nikoli več ne bo ateta«.

Nejče je ostrmel.... »Nikoli več!« mu je zavihralo v duši. Planil mu je potok solz v oči. Skočil je po stopnicah in skril se je v osamljenem kotu, kjer je plakal — plakal...

Zvonovi so pa zvonili in plavala je njih mračna žalostna pesem po vsej dolini. Nikoli več, nikoli več! —

Povesti iz pokopališča.

Poljsko spisal Boles v Prus.

Spoštovani govornik je gotovo radi tega, da je postal njegov glas bolj zveneč, čimdalje bolj pogostoma posegel po čaši, dasiravno ga kot trezen človek nikdar ni srkal preobilno.

»Ko smo se znašli za zidovem pokopališča, pravim vam, da nam je v prvem trenutku zmanjkalo sape. Pokopališče izgleda vse drugače po dnevu, drugače pa po noči...«

Bila je tudi takrat mesečna noč in veter je pihal. Ko smo šli urno naprej, je sleherni mislil na lastni strah. Toda ko smo se znašli na sredi...«

Patron je znovič napravil požirek.

»Pokopališče po noči, pravim vama, ni da bi se človek smejal. Pred teboj grobovo, za teboj grobovi, na desno in na levo tudi grobovi, pod teboj človeški ostanki in nad teboj nemara roj duhov... Ta križ ti pove, da pod njim leži mrtvec, ta kamen, se ti zdi, da tlači pokojnika, kateri bi sicer pomolil na beli dan svojo glavo, ta drevesa in grmičje, ki sreba vase s koreninami kri in telesne ostanke, se prigiblje tako, kakor bi ti hotelo pogledati v oči in ti pošepetati nekaj na uho...

Zroč na grbaste mogile se spomnim krtovin na livadi. Kaj bo, sem si mislil, če se ti kupčki zganejo, razpadejo in ako oproščeni od grobov začno pokojniki trumoma skakati okrog nas, ki bežimo iz te-

+ **»Goriška v slovenski lirki«.** To predavanje se je vršilo pretečeno sredo ob 8. uri zvečer pri Jelenu. Predaval je France Bevk, ki je pojasnil vzroke, ki so pesnika napotili, da so posvetili toliko svojih del naši Goriški. Predavatelj je nato prešel na razne pesnike in recitiral več še neobjavljenih pesmi. — To je bilo zadnje predavanje kluba krščanskih socialistov.

+ **V Ogleju** se je vršila svečanost v čast neznanemu vojaku. Ena izmed mater je izbrala izmed vseh 11. vojakov eno krsto, ki so jo peljali v Rim, da jo pokopljejo z vsemi svečanostmi dne 4. t. m. Ostalih deset bodo pokopali na isti dan v Ogleju.

Zgubljeno. Dne 31. pret. meseca je zgubil ubogi mož v Gorici iz Raštela do Travnika denarnico z neko svoto denarja in potrdilo finance. Pošten najditelj je naprošen, da prinese v naše upravništvo, proti primerni nagradi.

+ **V Tolminu** so obhajali v nedeljo in torek tridnevnico v proslavo sedemstoletnice tretjega Reda sv. Frančiška. Pobožnost je vodil č. o. Marijofil iz Nazarja na Štajerskem. Verniki so v velikem številu prejeli sv. sakramente.

+ **Planina pri Vipavi.** (Poroka.) Dne 22. oktobra s je tukaj poročil Josip Kobal, sin poštene slovenske družine in mizar z Ivano Kobalovo na Planini. Bilo srečno!

+ **Potniki iz Jugoslavije** morajo v Podbrdu v poseben vagon, radi nalezljivih bolezni baje. To ni nič čudno. Čudno je samo to, da podobno prakticirajo samo na državni železnici že dalje časa, na južni pa se še nihče zmeni ne. Sicer pa danes griže v Sloveniji ni več.

+ **Bivše salezijanske gojence** prisrčno pozdravlja in prosi njihove sedanje naslove v svrho vabila k sestanku Al. Val. Kovačič, duhovnik sal. družbe, sedaj na Rakovniku v Ljubljani.

+ **Smrtno** se je ponesrečil dne 28. oktobra proti večeru v svoji žagi v Draščeku pri Sempasu Alojzij Mrevlje iz Vitovlj št. 101. S svojim sinom sta žagala kratek čok, kateri pa ni bil dovolj trdno v stolu zagojzden in je radi tega pri žaganju poskakoval. Sklonil se je in hotel zagojzdo zrihtati, a v tem hipu odskoči odžagana deska iz stola ter ga tako močno udari po desni strani lica in na sence, da se je takoj zvrnil mrtev na tla. — Mož si je s svojo družino med vojsko toliko prihranil, da je kupil Bolkovo žago v Draščeku, katero je temljito popravil. Ker pa je vsled dolgotrajne suše in pa Oseškega vodovoda začelo primanjkovati vode, kupil je parni gonilni stroj, tako da je zamogel vedno žagati ukljub splošnemu pomanjkanju vode. Bil je zelo podjeten; veckrat je svojim prijateljem s ponosom razodeval svoje načrte, katere pa mu je nenadna smrt prekrižala. Zapušča v najlepši moški dobi — komaj 45 let star — udovo in 7 otrok. Pogreb se je vršil pretečeno nedeljo popoldne ob obilni udeležbi domačinov na pokopališče sv. Lucije v Vitovljah.

Počoj njegovi duši!

Javni shod v Komnu. — Agitacijski odbor združenih organizacij je sklical za prihodnjo nedeljo dne 6. novembra ob 11. uri predp. javen shod v Komnu. Dnevni red bo obsegal edino a važno točko: **Zahteve na vlado v stvari vojne odškodnine.**

+ **Rok za vlaganje prošenj za vojno odšodnino podaljšan.** Dr. Pettarin je poslal županom sledečo okrožnico:

Ekscelenca g. Rainer, minister za osvobojene dežele, mi je brzojavil dne 22. oktobra 1921, da je rok za vlaganje prošenj za vojno odškodnino v novih dežeh do 31. decembra 1921. Uverjen sem, da Vaše Blagorodje ukrene vse, da se ne bo zahtevalo še enkratno podaljšanje, ki se ne bo moglo več dovoliti. Minister za osvobojene kraje Raineri«.

S tem ukrepom je osrednja vlada ugodila eni največjih zahtev ljudstva, ki mu je na ta način omogočeno, da napravi vse potrebne korake glede povračila vojne škode v roku, ki mora zadostovati za točno izpopolnitev ter popolno opremo vseh tozadevnih vlog.

Vse župane pozivljam, da obvestijo svoje občane, da je vlada dovolila podaljšarje povsem izredno, upoštevaje posebne razmere, v katerih se nahaja naša dežela. Dolžnost oškodovancev je torej, da v polni meri izrabijo podaljšanje roka za vlaganje prošenj za vojno odškodnino ter da z vso vnemo in resnostjo nemudoma sestavijo tozadevne vloge, da zberejo vse listine, ki so potrebne kot priloge prošnjam, ter da prošnje same, popolnoma opremljenje, takoj vložijo.

+ **Zločin v Kozani.** Poročali smo že, da je bil v Kozani ustreljen neki financar od ital. orožnika. Poročali smo tudi, da so fašisti na pouličnih osmrtnicah dolžili Slovence tega dejanja dovolj jasno. Zdaj je prišel za fašisti še stari »Piccolo«, ki je tako drzen, da sili k sodelovanju za slavnostno številko ob priliki kraljevega prihoda, naše župane in trdi, da je strelil faktično tega sodnijsko še niso dokazali. Seveda hoče »Piccolo« na tak način doseči kak »junaški« čin maščevanja nad Slovenci, kot je bilo že objavljeno, po drugi strani pa ob ti priliki udari po jugoslovanskih agitatorjih. Kdo so to? Seveda, učitelji in razni drugi ljudje, celo plačanci države. Ljudstvo samo pa je dobro in mirno, le inteligenca i. t. d. To ščuvanje proti naši inteligenci ima zopet čisto svoj namen. Inteligence je že itak malo, šol nam ne dajo, skrčili bi jo radi na najmanjše število, zato bi radi izsilili novihpostopanj po vzgledu iz Istre, na ta način potem imenujejo vse z eno besedo jugoslovanske agitatorje, kot imenujejo isti ljudje vsakega, ki jim slučajno ni po volji, avstrijakanta, a se sami najbolj poslužujejo raznih avstrijakantskih navad. Dopisnik »Piccola« naj bo prepričan da je naše ljudstvo ravnotako zavedno slovensko, kot je zavedno slovenska naša inteligenca in da ni treba za agitacijo niti besede, ker agitirajo s svojim postopanjem zadosti pridno razni vladni in nevladni organi po naši deželi in ne najmanje tudi »Piccolo« sam, ki s svojimi lažmi našemu resnicoljubnemu ljudstvu kaj slabo priporoča italijansko stvar. Če bi bil pošten, bi zadeve ne izrabljal, dokler ni pojasnjena, kot smo se vzdržali opazk vedno tudi mi, dokler ni bilo jasno, kdo je to ali ono zakrivil.

Obisk kr. dvojice odložen. Po obisku na Južnem Tirolskem je imela italijanska kr. dvojica po prvotnem načrtu obiskati v prvi polovici novembra tudi našo Julijsko krajino in Zader. Po zanesljivih virih iz Rima pa je bil že napovedani kraljev obisk v naših deželah preklican. Kraljevo potovanje v nove pokrajine pa ni bilo končno opuščeno, temveč se zdi, da je le odloženo do prihodnjo spomladi.

Iz Jugoslavije.

j. **Kralj Aleksander** se je dne 29. okt. odpeljal iz Pariza v Belgrad.

j. **Ofenziva v Albaniji.** Poveljnik Jugoslovenske vojske proti Albaniji general Krsta Smiljanić je prejel od svoje vlade ukaz, naj zasede takozvano d'Esperavevo demarkacijsko črtg iz leta 1918. Ta meja tvori ori strategični položaj, ki je nujno potreben iz ozirov vojaške strategije za zavarovanje jugoslovenskih mejnih krajev pred albanskimi napadi. Jugoslovenske čete so krenile iz dosedanjih postojank na označeno črto.

j. **Ultimat,** ki ga je dala jugosl. vlada z malo entiento Madžarski, se glasi v glavnem:

1. Odstranitev Karla Habsburškega in njegova internacija na kakem otoku. (Jugoslovenska vlada je za kak ameriški otok.)

2. Ogrska vlada mora najkategoričneje izjaviti, da Karel nima nikake pravice več do ogrskega prestola in da je od sedaj naprej za vslej ukinjena pravica pretendenstva kakega člana habsburške vlade na ogrski prestol ali na katerikoli prestol.

3. V slučaju, da Ogrska teh pogojev ne sprejme v določenem roku, zasede ima mali sporazum od nje zahtevati odkupacija Ogrske traja dotlej, dokler Ogrska ne isprejme teh pogojev.

4. Popolno razoroženje Ogrske pod strogo kontrolo malega sporazuma.

5. Ogrska mora priznati pravico, da eima mali sporazum od nje zahtevati odškodnino, povzročeno vsled Karlove avanture.

6. Brezpogojna izpolnitev trianonske pogodbe.

7. Izgon iz Ogrske vseh jugoslovenskih državljanov, ki so podpirali Karlovo akcijo in zanj delali na Ogrskem propagando.

8. Kaznovanje vseh povzročiteljev Karlove avanture in njegovih svetovalcev.

j. **Nova redna seja parlamenta** bo te dni sklicana z ukazom.

j. **Prvi poziv pod orožjem.** Po natančni in vsestranski proučitvi položaja je ministrski svet sklenil mobilizacijo celega prvega poziva. Pod orožje so poklicani in morajo takoj oditi v vojaško službo vsi moški od 21. do 30. leta. Javno mnenje v prestolnici kakor tudi po drugih krajih kraljevine enodušno odobrava ta odločni korak vlade. Listi enoglasno zahtevajo, da se mora napraviti v srednji Evropi red, ki bo omogočil nasledstvenim državam mirni razvoj in jih bo trajno obvaroval pred novimi neprijetnimi presenečenji. Ogrska mora do pičice izvršiti trianonsko mirovno pogodbo, predvsem pa določbe, ki zahtevajo njeno razorožitev. Tudi habsburško vprašanje se mora končno rešiti.

j. **Konec obravnave proti morilcem ministra Draškovića. — Morilec obsojen na smrt.** Dne 27. oktobra je bila obravnava proti morilcem ministra Draškoviča zaključena. Vsi obtoženci so bili spoznani za krive. Glavni obtoženec Alijagić je bil obsojen radi umora na smrt, njegovi trije

j. **Razvoj v Belgradu.** Letošnjo leto se je zgradilo v Belgradu 768 novih hiš, naselilo se pa 19.000 prebivalcev. V nove zgradbe bi se moglo naseliti 12.000 oseb, brez stanovanja pa bi ostalo še 7000 oseb. Za bodoče leto pa je prijavljeno 3843 novih zgradb.

Društveno gibanje.

d. **Iz Dolenj pri Ajdovščini.** Nedelja, dne 23. oktobra 1921. ostane nam Dolenjcem gotovo v trajnem spominu. — Praznovali smo pri nas kakor običajno vsako leto takozvano »malo šagro«. Počastil nas je namreč s svojim posetom ta dan čislani pevski zbor od sv. Ivana pri Trstu, ki je bil slučajno tu na izletu. Preteklo je gotovo že precej let; da marsikdo je celo rekel, da v naši podružnici sv. Marjete še ni bilo tako krasnega petja, le žal da so nas vrli pevci morali radi odhoda na železnico le prekmalu zapustiti. Vsa čast g. predsedniku, kakor tudi celemu pevskemu zboru za tako krasno ubrano slovensko petje med, in po cerkvenem opravilu. Kličemo Vam iskrena hvala! Na svidenje ob prihodnji naši »šagri«.

d. **Iz Št. Andreža.** V nedeljo se je vršila domača kolesarska dirka. Pri gostilni Molar je bil odhod točno ob 2.20 skozi Ločnik, St. Lorenz, Farra, Majnica, Sovodnje v Št. Andrež. Na cilj je dospel prvi Alojzij Nanut v 50. minutah, drugi Mirko Mučič v 51. minutah, tretji Rudi Lutman v 52. minutah in četrti Emil Hobau. Borba med tretjim in četrtim se je pred ciljem živahno vnela, razlika je bila 20 centimetr. tretjega od četrtega. Drugi vsi v maksimalnem času, 4 minute za prvim. Ljudstvo je bilo v velikim številu vdeleženo. Našemu prvaku častitamo in mu kličemo: Le tako naprej!

Kuga na gobcu in parkljih.

V zadnjih tednih se v naši deželi močno pojavlja kuga na gobcu in parkljih. Je to silno nalezljiva bolezen, katera napada govejo živino in prešiče, terv krajih kjer iste gojé tudi koze in ovce — torej vse dvoparkljarje, medtem ko se kopitarjev, to je konjev i. t. d. ne prime. Provzroča pa tobolezen dosedaj še nepoznan mikroorganizen (malo živo bitje), katerega se da dokazati potom posebnih preizkušenj posebno v vsebini mehurčkov, kateri se narede na gobčni sluznici obolelih živali.

Prenaša se ta bolezen od živali do živali posredno in neposredno. Posredno okuženje se izvrši potom slin, katere se na višku bolezni silno iztekajo iz gobca. Tudi potom mleka se bolezen prenaša. Kužni zakon prepoveduje prodajo neprekuhanega mleka obolelih živali, ker je tako mleko prvič človeškemu zdravju škodljivo, na drugi strani, ker se v neprekuhanem mleku nahajajo nezamorjene kali bolezni, katere zamorejo vstvariti nova okuženja goveje živine. Neposredno okuženje se vrši potom živinskih semnjev, gostilniških hlevov, kjer se živina dnevno menjuje, potom živinskih mešetarjev, kateri obiščejo več hlevov, potom skupnih pašnikov ter skupnih napajališč. Bolezen se zamore prenesti iz okuženega v neokužen hlev tudi na obleki in obuvalu. Hudo greše oni živinorejci, kateri iz radovednosti obiščejo sosedov okužen hlev, ter potem na čevljih ali pa na oblekah zanesejo kal bolezni tudi med svojo goved. Tudi psi, mačke in kokoši raznašajo to bolezen.

Torej ni nič čudnega, da se ta bolezen tako naglo širi. Znaki, pod katerimi se ta bolezen pojavlja, so: Takoj v početku se pojavi mrzlica z njenimi splošnimi znaki. V gobcu pa opazimo, posebno na brezzobem delu spodnje čeljusti mehurčke, kateri se po izpuščenju spremene v rane. Te rane v gobcu provzročajo seveda govedi silne bolečine, iz gobca tečejo nekoliko časa sline skoro bi rekel curkoma, govedo ne uživa krme, čegar posledica je splošna oslabelost. V teku 8-14 dni te rane zopet zarastejo. Žival zamoremo zopet krmiti, ter nekoliko v 20 dnevih nastopi ozdravljenje. Seveda ne vedno; nek odstotek vseh obolelih govedi pogine, deloma vsled silnejšega napadu bolezni, deloma vsled že morebitne prešnje bolezni, katera stopi spet v akutni stadij deloma vsled tega, ker se je z živaljo tekom bolezni nepravilno ravnalo.

Obenem z mehurčki v gobcu se pojavijo tudi mehurčki tik na vrhnjem robu parkljev, posebno pa med parklji. Obolele živali težko stoje na nogah; v času, ko se bolezen na parkljih najbolj razboli, živali vsled bolečin, katero jim provzroča stanje ležé. Ob ugodnem zdravljenju ozdravijo tudi parklji v 8-14 dnevih.

Kuga na gobcu in parkljih se pojavlja tudi v težjih oblikah. Letošnji potek bolezni v naših krajih je razmeroma mil, tako da zahteva ta kuga letos le malo žrtev. Težkih oblik te bolezni, kot hipni pogin vsled ohromelosti srca in pljuč, zadavljenje govedi vsled ohromelosti goltanca, s tem da zaide hrana v sapnik, le-

Kako zdravimo to hudo kužno bolezen? Izmivanje obolelih mest z razkuževalnimi tekočinami mnogo pripomore do hitrejšega ozdravljenja. Hudo greše eni živinorejci, kateri drgneje na žive in mrtva obolela mesta z kisom in soljo. S tem dosežejo ravno nasprotno, namreč — rane se jim s tem še povečajo. Samo pomislimo, ko bi mi samim sebi na rano na roki ali nogi nalili octa, ter drgniti, kakšne občutke in kakšen učinek bi imeli. **Ne drgnenje, ampak umivanje obolelih mest z 2% galunovo razstopino za bolezen na gobcu in 2% kreolinovo razstopino** za bolezen na parkljih doprinaša hitrejše ozdravljenje. Kakor rečeno, je razkuževalnih sredstev še več, s katerimi se ta bolezen po znakih zdravi, posebno zdravilo kot cepljenje ali kaj sličnega ni še v splošni rabi. Važno je, kolikor mogoče obvarovati govedo, katera sama ne prime za hrano, pred splošno oslabelostjo s tem, da se govedu da mehkejše krme, ter ako tudi to ne izda, da se goved zaliva z tečnimi tekočinami. Tla v hlevu naj bodo dobro postlana in suha.

Glavno pa je, da obvaruješ svojo govedo pred to kužno boleznijo: torej ne napajaj govedi na javnih napajališčih, ne obiskuj iz radovednosti okuženih staj, nie nakupuj v času kužnih bolezni govedi iz okuženih krajev!

Kužni zakon, ki je pri nas še v veljavi, nalaga (pod kaznijo) županstvom, **da bolezen v občini takoj javijo** politični oblasti (komisarijatu), katera odpošlje na lice mesta brezplačno živinozdravnika, in da posameznikom navodila, ter ukrene potrebne varnostne odredbe proti širjenju te silno nalezljive kužne bolezni.

Živinozdravnik J. Gerbic — Solkan.

Preizkušnja novih zvonov.

VIII.

Preizkusi z zvenuljo dokazujejo, da ni visina alikvotnih glasov nikakor merodajna za višino nastavka kromatične zvenulja, da se ti alikvotni glasovi razločno in lahko izvabijo iz zvona. Tako n. pr. izvabi tu pa tam zvenulja v višim zvonu, kjer se sicer čuje kvinta, spodnjo oktavo z jasnostjo in močjo, da se moramo čuditi, kavno to velja pri nekterih zvonovih v glavnem glasu. Gorenja oktava se izvabi navadno najbolje na krilu, dan nad krilom ali pod njim; pa tudi terca je na teh tockah, kakor tudi včasi kvinta.

Pripod se pa tudi, da se oglasita dva, tudi tri vse glasov hkratu z enim in istim glasom zvenulje. Tako je n. pr. izkazal poizkus na nekem starem zvonu čudovito prikazen, da je izvabila zvenulja, ki je imela tresljaje spodnje oktave glavnega glasu zvonovega, hkratu celo vrsto gorenjih glasov kot popolno celoto: glavni glas zvonov, njegovo terco in kvinto, oktavo in gorenjo terco.

Ali po vsem tem se preizkuševalec zvona nee da motiti. Njemu je le na tem, da poišče glasove, ki so v zvonu, in izvede njih soglasje, za kar mu je zvenulja zanesljiva, neizpodbitna priča.

Za preizkusnjo udarnega glasu v krilu služi — kot že omenjeno — objemna zvenulja. Vzemimo jo v roke, spravimo jo v tresljanje, objemimo krepko z rogljema zvonovo krilo od znotraj in zunaj, in glej! — ce ugriša instrument natančno pravi glas zvonu, izkliče iz njega tudi udarni glas jasno in odločno. Med tem ko tresljata roglja instrumentova istočasno navznoter in navzven, potegujeta s seboj tudi notranje kovinske dele krilove k enakemu gibanju in ustvarjata s tem resonanco udarnega glasu zvonovega.

S tem je dovršen glavni akt preizkušnje. On zadostuje za tako imenovano prvo preizkušnjo. Cerkveno zredstojništvo si mora namreč v pogodbi izgovoriti pravico, da pošlje v zvonarno izvedenca, predno se zvonovi oddajo, ki se naj prepriča, ali odgovarjajo novi zvonovi tehničnim zahtevam v pogodbi. Zvonar je po pogodbi upravičen pridružiti tej preizkušnji tudi svojega izvedenca. Ako preiskava dožene važne nedostatke proti določbam v pogodbi, se sme cerkveno preustojništvo upreti sprejetju pomanjkljivih zvonov in zvonar preskrbi preliv na svoje stroške. S tem so prihranjeni stroški za transport v zvonik in nazaj.

Prosveta.

p. **Vinko Vodopivec: Skladbe za možki in mešani zbor.** Založil skladatelj. V Gorici 1921. Z veseljem moram pozdraviti to zbirko, s katero bo naš skladatelj širšo javnost gotovo iznenadil. Njegove dosedaj objavljene skladbe so bile po večini zelo priproste in pogrešali smo često globokejših izrazov. Tudi v tej zbirki je ostal zvest svojemu načelu, da poda ljudstvu takih zborov, ki se bodo mogli tudi v priprostih razmerah peti, vendar veje iz njih pri vsej priprostosti veliko več umetnosti. Najbolj mi ugajata 3. Svarjenje in 4. Fantovska. Za naše na novo vzbujene zbore bo ta zbirka gotovo velikega pomena, ker so se starih skladb že davno naveličali, nove pa delajo pevcem toliko težkoč, da se jih za sedaj še ne lotijo prav radi. Tu imate nekaj čisto novega in ven-

ski angel«, igro v dveh dejanjih z epilogom in prizor »Dan in noč«. Z zadovoljstvom in hvaležnostjo v srcih so se vračale domov družbenice, kakor tudi ostalo občinstvo. Zato je toliko bolj obžalovanja vreden nastop 3 ozir. 5. vinjenih mladeničev iz Gojačevega, ki so hoteli v temo prikriti vračajočim članicam kamenjske Marijine družbe iztrgati svetinjice s prsi, nekaterim poškodovali obleko, jih celo pretepali ter deloma pokvarili zastavo. Mladeniči pustite vino, ne poslušajte hujskačev, saj vidite, kam vas je privedlo brezmiselno dejanje in koliko žalosti, skrbi ste s tem povzročili svojim skrbnim starišem. Družbi pa častitamo, da se je ponosno postavila v bran za sv. načela.

— **Prvačina.** V zadnji »Goriški Straži« se poroča iz Prvačine o žalostnem slučaju, ki se je pripetil Francetu Budal. Dopisnik pristavlja, da »vse to bi se bilo lahko zgodilo tudi v kaki drugi državi«. Temu bi dejali, da je to v kaki drugi državi izključeno, kajti tam velja pravilnik, da sme orožnik rabiti orožje: 1. »Le ako se mu ne dopušča izvrševati službe; 2. ako se mu kdo postavi po robu s smrtnim orožjem«. V tem slučaju ni bilo ne eno ne drugo. Nesrečnik je pustil vrečo tobaka in hotel ubežati. Dolžnost orožnikov je bila, da mu ne dasta prilike do bega. Ko je bežal, bi ga morala zasledovati, ne pa smrtno zadeti, kajti glavno je bilo storjeno: blago se je zaplenilo in država s tem odškodovala. Pripomniti bi bilo še, da je bil zgoraj omenjeni orožnikom znan, tako bi bilo pri begu lahko odpadlo zasledovanje, toliko bolj streljanje. To bi bila prva razlika z drugimi državami. Druga razlika je ta, da orožnik, ki zasači tihotapca odda tega in uplenjeno blago pri prvi finančni straži in ta že ve kaj ž njim. Pri nas pa ga orožniki enostavno zaprejo, pretepajo in trpinčijo.

— **Iz Tolmina.** Tudi v naših gorah, tudi v naših okoličanskih vaseh se vzbuja mladina k lepemu vzornemu narodnemu in kulturnemu delovanju. Zdi se, da se mladina zaveda resnih časov v katerih živimo ter da noče več onih nesrečnih plesov, po katerih samo posurovi in izgubi vsak čut za vzvišene namene. Pred par leti smo že obupovali, ko smo videli, kako mladina drvi na plese, kako pijančuje in kako zgubljajo naše ženske vsak čut sramežljivosti — a danes, vsaj tako upamo, se zavedajo vsaj po nekaterih krajih svoje časti! Toraj, kaj je bilo v Tolminu ali tam blizu? Da tam blizo stojita dve vasi, kmečki Zatolmin in Polbinj, obe pgrušeni in ubogi — a imajo dobre mladeniče in mladenke, in vže ižpred vojnega časa ima vsaka vas svoje izobraževalno društvo, svoj pevski zbor. V Zatolminu so priredili dne 9. t. m. lepo ljudsko igro »Razvalina življenja«, a v Poljubinju dne 23. t. m. Medvedovo »Stari in mladi«. — Čuditi se moramo požrtvovalnosti mladine obeh občin, da so pri svojih skromnih močeh mogli predstavljati obe igri s tako točnostjo in nevstrašenostjo ter podati občinstvu, ki je prišlo v velikem številu iz vseh vasi, toliko dušnega užitka. Obe drami sta iz življenja ter popolnoma prirejeni za razmere med našim ljudstvom. — Pohvaliti moramo posebno Poljubince, ki so z veliko požrtvovalnostjo priredili veselični prstor v pravi cirkus, da je moglo občinstvo tudi ob deževnem vremenu prisostvovati predstavi. — Pohvaliti moramo mladeniče in mladenke obeh vasi ter jim kličemo: Le tako naprej! — Za obe prireditvi pa ima največje zasluge č. g. kaplan Kodermac, ki je požrtvovalno delal in se trudil.

— **Tolminske planine.** Veselica, katero so priredili na Šentviškigori dne 16. oktobra je še precej dobro uspela. Mnogoštevilni pevski zbor nam je pod spretnim vodstvom g. Laharnarja zapel par lepih pesmi. Odigrali sta se tudi Krekova igra: »Tri sestre in Štokov »Mutast muzikant«. Ker so bili igralci in igralke prvič na odru, nismo pričakovali, da nam bodo nudili toliko vžitka v teh dveh igrah. — Sploh smo bili s prireditvijo kar moč zadovoljni in želimo le, da nam zavedna Gorska mladina kmalu zopet priredi enako prireditev, nekoliko izpopolnjeno.

Tudi sosednji Ponikovci dobro napredujejo. Postavili so krasen spomenik svojim padlim junakom. Kupili so tudi nove postaje križevega pota. — Kot drugod smo tudi pri nas imeli veliko sušo, kakoršno ne pomnijo najstarejši ljudje. Vodo smo morali voziti iz daljnega Slapa. — No sedaj je pa že tudi vode dovolj, v nedeljo je začelo deževati in naslednji dan že smo imeli 25 cm debelo belo odejo.

— **V Drežnici** smo imeli priložnost opazovati prizor »Igre z našim ljudstvom« preteklih 14 dni. V nedeljo med sv. mašo so vojaki postrelili neki borni in revni vdovi pet kokoši, reva si ni mogla pomagati in je ves prizor opazovala Par dni pozneje 19. t. m. pride neki vojak v hlev nekega kmeta in prosi mleka: gospodar mu pove da je vse mleko odnesel v mlekarno, vojak potegne revolver in nameri na kmeta, češ daj mleka ali si mrtev. Pretekli petek so šli nekateri vojaki prasat po tobaku v prodajalno Ivana Gomišček, z mirnimi in lepimi besedami jim pove, da nima tobaka, da dobi malo tobaka in da je veliko delavcev in vojakov v občini, tako da proda ves tobak takoj ko ga dobi. Vojaki pravijo, da ima tobak, a da ga noče dati. Vojaki so poklicali še druge in začeli s koli tolči in s puškami streljati. Vsi v gostilni se nahajajoči gosti so zbežali, vojaki so tepli in ko ni bilo nobenega več, so zbežali. Čez četrt ure so se nekateri vrnili, dobili v gostilni dva soseda in so jih odgnali v Kobarid, a drugi dan so jih izpustili.

— **Vrsno.** Dne 15. t. m. ob 11. uri po noči so tukajšnji prebivalci preplašeni planili s svojih ležišč. Gorel je z velikim plamenom stog Simonu Sivcu po domače Obregarju. V stogu je bil ves obilni letošnji pridelek ajde, dalje seno, slama in poljsko orodje. Požar se je naglo razširil, ker vsled suše ni bilo mogoče gasiti. — Zgorelo je poslopje in vse, kar je bilo v njem. Škode je okoli 10.000 lir. Velika nevarnost je bila, da ogenj zajame tudi druga poslopja in da vnovič zgori vsa vas, kakor je že med vojno enkrat popolnoma zgorela. K sreči je bil goreči stog za nekaj korakov oddaljen od ostalih bivališč in temu dejstvu in čujočnosti ljudi se je zahvaliti, da se je preprečila grozna nesreča.

— **Iz Hrenovic.** Ni še dolgo od tega, ko se je Izobraževalno društvo v Hrenovicah oglasilo v »Gor. Straži«. Zadnje tedne je javno pokazalo, da res deluje. To društvo obhaja letos desetletnico ustanovitve. Zato nas je ob tej priliki povabilo k skromni prireditvi dne 9. oktobra na Dilce. Na sporedu je bila Finžgarjeva **»Veriga«.** Radovednost nas je gnala na Dilce, ali bodg mogli hrenoviški igralci v svojih revnih razmerah, brez pravega odra in potrebnih priprav vsaj za silo dostojno vprizoriti »Verigo«. A kmalu smo se sramovali, da smo o njih tako slabo mislili. Po lepi in igri zelo primerni deklamaciji Gregorčičeve »Kmetski hiši« se nam je pokazal prav kmečko ljubko prirejen oder, ki smo ga občudovali tudi v poznejših spremembah. Občudovali pa smo tudi igralce, ki so se znali prav globoko vživeti v svoje vloge. Je pač vsa zgodba vzeta iz kmečkega življenja, zato tudi igralcem na kmetih lahko dostopna. Zlasti **ded Primož** je bil v vsem obnašanju in govorjenju tako naraven, da bi prav gotovo mislili, da so res postavili na oder kakega živega starčka, ko se ne bi po končani predstavi kot za nameček prikazal na odru ob zvokih tamburice ded Primož v naglem plesu z Drnolcem. **Drnolec** nam je prav živo pokazal sliko mnogih domišljavih ljudi na kmetih, katerih največje veselje je delati razpor med ljudmi. Predolg bi bil dopis — in da ne bo g. urednik hud — če bi hotel vsakega igralca posebej pohvaliti. Splošna sodba vseh je bila, da smo imeli ob predstavi lep užitek in koristen nauk za medsebojno življenje. Izobraževalno društvo pa je pokazalo, da ima v svojih članih veliko zmožnosti in moči za nadaljni razvoj in napredek. Le pogumno naprej, in uspehi bodo vedno lepši! Bog blagoslovi delo, da bi moglo društvo ob dvajsetletnici pokazati še veliko lepše sadove!

Iz drugih listov.

= **Italija za Habsburgovce.** »Idea Nazionale«, laški nacionalistični list, piše: »Za Italijo, ki je najbolj interesirana na obdonavskem ravnotežju, kakor je nastalo po zmagi, ne bi bila habsburška vzpostava na škodo, marveč v korist! Vendar mislimo, da sta Italija, ki se ji je z nje avtoriteto posrečilo dovesti do pomirjenja med Madžarsko in Nemško Avstrijo ter preprečiti nevarno obdonavsko hegemonijo male entente, ne more danes drugače, nego da tudi posreduje proti poizkusu Karla. In to ne le zato, ker je še za nekoliko mesecev vezana po »protihabsburškem dogovoru« Sforze in ki ga — dokler je v veljavi — ne more odkloniti, ampak tudi z ozirom na reakcijo, ki bi jo mogel izzvati ta poizkus.«

Končno obtožuje »Idea Nazionale« Čehoslovaško in Jugoslavijo, da sta hoteli od septembra sem izrabiti spor radi Burgenlanda za invazijo ogrskega ozemlja, kar pa je preprečila Italija s svojim posredovanjem! —

Tako! Potem pa pravijo nam, da smo avstrijakanti, ko se italijanski uradni politiki najbolj toži po Avstriji. Na eni strani kaže lep obraz mali ententi na drugi strani pa ima za hrbtom skrivne načrte.

Politični pregled.

= **Čehoslovaška mobilizira.** Mobilizacija se vrši povsod mirno. Čehoslovaška ne stremi po novih deželah, a ona hoče da je v srednji Evropi mir, predvsem, da miruje Mažarska in izpolni vse mirovne pogoje.

= **Karl je ujet.** Bivši cesar Karel, ki je zopet imel poguma, da je stopil na mažarska tla, je ujet s svojo ženo vred in ga imajo zaprtega na nekem gradu. Njegove čete so ga bile zapustile. Tako je zopet nesrečno končala njegova druga in najbrže zadnja pustolovščina, zakaj države, ki so zainteresirane na tem, so sklenile, da ga morajo z družino vred spraviti na varno, najbrže ga bodo internirali na kakem otoku; jugoslovanska vlada je predlagala kak ameriški otok. Eni trdé, da ga bodo kaprli na otoku Malta. Tako deli Karl usodo drugega Napoleona, dasi nam niti na misel ne pride, da bi ga primerjali ž njim.

= **Mala ententa** je prejela od velike entente noto, v kateri se naznanja, da je vse ukrenjeno, da se odstrani habsburška nevarnost in naj radi tega države ne postopajo na lastno pest. Nota je vzbudila povsod nevoljo.

= **Čehoslovaška je odobrila** predloženo noto od Jugoslavije na Mažarsko in je še dodala nekaj ostrih točk. Predvsem se zahteva razorožitev Ogrske in poravnavo stroškov Čehoslovaški in Jugoslaviji za mobilizacijo.

= **Tretjo obletnico** čehoslovaške ljudovlade so praznovali v Pragi dne 28. t. m. Množice so manifestirale.

= **Japonci bodo izpraznili Sibirijo.** Poročevalec Reuterjevega dopisnega urada javlja iz Tokia z dnem 24. oktobra t. l., da je glasom vesti iz dobrega vira japonska vlada sklenila, da bo dala izprazniti Sibirijo, ne da bi čakala konca tozadevnih pogajanj, ki so se začela z vlado daljnovzhodne republike.

= **Še en Habsburgovec.** — »Daily Mail« javlja iz Budimpešte, da je došel tjakaj nadvojvoda Albrecht, ki je oženjen s Horthyjevo hčerko in ki je pretendent na ogrski prestol. Mnogi trdijo, da so pristaši nadvojvoda Albrechta dobro manevrirali, ker so pregovorili Karla, naj sedaj poizkusi restavracijo da bi se čim bolj diskvalificiral za vedno in tako zagotovil uspeh nadvojvode Albrechta.

= **Za Rusijo** je dala Francija 6 milijonov frankov, da pomaga stradajočim. Švica je dala 300.000 frankov.

= **Nemci** so sprejeli sklep zveze narodov glede Gorenje Šlezije. Angleži so radi tega silno zadovoljni. — Nova nemška vlada je dobila sijajno zaupnico.

= **Amerika.** Vašingtonska konferenca za razorožitev bo otvorjena dne 12. novembra.

Domače vesti.

Vojnim oškodovancem na Tolminskem na znanje. Ker se oglašajo pri meni v svrho informacij razne stranke, opeharjene v zadevi vojnih cenitev od g. Adamiča, opozarjam prizadete, da bi si prihranili potne stroške do Gorice, naj se zglasé pri županstvu Sv. Lucija, ki nabira tozadevno gradivo. Izjavljam ponovno sl. občinstvu, da nimam z g. Adamičem nič skupnega in da le-ta ni imel nikake pravice do izvrševanja vojnih cenitev. G. Adamiču odgovarjam odslej samo sodnijskim potom. — Ing. Anton Terčič, zapriseženi sodni izvedenec.

+ **Poroka.** Kakor smo doznali iz zanesljivega vira se je poročil g. A. Kozman z gdč. Olgo Jozeršek v Ljubljani. Mlademu paru obilo sreče!

+ **»Goriška pratika«** je izšla z zelo zanimivo vsebino; vsaka slovenska hiša jo mora imeti. Dobi se v Gorici v prodajalni K. T. D. Zahtevajte jo povsodi!

+ **Vozni red,** v kolikor se je spremenil, priobčujemo to pot. Širite »Stražo.«

+ **Pošte.** Zadnjič se je v noticah o poštnih razmerah vrinila pri korekturi pomota. Pismo je prišlo odprto iz Tolmina, zaprla ga je goriška pošta in pripomnila dejstvo na ovitku. Toliko v znanje in v popravek.

---

ga strašnega kraja, kamor smo mi, bedaši kartalini, prišli s tako predrznostjo...«

Patron je bil očividno bolj ganjen, nego vsi, ki so se sprehajali po vrtu.

»V tem hipu,« je nadaljeval pripovedovalec, »mi je divja misel šinila v glavo. Spomnil sem se, da imam pri sebi bodalo in da imajo tudi moji tovariši bodala, da ves ta zali svet ni ničesar drugega, nego pokrivica, za katero nam kaže svoje zobé odurna smrt.

Pravim vama da mi je ta misel tako zbegala glavo, da bi bil nemara zblaznil, ko bi bil v tem hipu začul kak poseben šum, a k sreči razen enakomernega šuma listja ena grmičju in Štefanovega žvižganja ni bilo slišati ničesar.

Ko smo se prvih vtisov nekoliko otresli, se je oglasil eden, ne spominjam se več kdo!

Torej se ti, Štefan, v resnici ne bojiš, da ne jenjaš niti žvižgati.«

Ha! ha! ha! Kako se počutite, bedaki« mu je odvrnil Štefan. »Jaz da se bojim? Ako hočete, pa vam takoj izkopljem mr-

»To bi zamogel tudi jaz.«

Štefan mu odvrne razdražen:

Nu, poslušajte! Jaz napravim to, česar nihče izmed nas ne premore. Evo, prinesem vam sem strohneli križ, mimo katerega smo šli...«

»Velja!«

Oni križ, obraščen z mahom in obvit z bršljanom, je stal oddaljen za nekoliko desetin korakov sredi goščave, v katero nihče izmed nas ne bi bil šel sam za nobeno plačilo ne. Štefan pa vendar ni omahoval, marveč je stekel pogumno naprej, mi pa smo se med tem vsedli na neko mogilo.

Še dandanes čujem šelest njegovih korakov in kletev, ki mu je prihajala iz ust, ko se je spotikal ob grobove. Trepetal sem kakor list in zdelo se mi je, da se je vstopil nekdo Štefanu na pot, ali zopet, da ne bo pokojnik, na čegar grobu smo sedeli, s svojimi koščenimi prsti vščipnil v meso....

Nakrat pa so utihnili Štefanovi koraki in sapa v mojih prsih. Poslušal sem; nekaj je pokalo »lup! lup! lup!« žila mi je utripala v glavi. Končno je tudi to utripanje prenehalo in takrat se je razlegal po pokopališču zategljiv tresk, katerega niti do najdaljše smrti ne pozabim....

Štefan je bil polomil strohneli križ ter ga vlekel z velikim hrupom po grobovih.

Pohiteli smo mu nasproti. Tovariši so čestitali Štefanu k njegovemu pogumu, jaz pa sem med tem časom opazoval to zlomljeno razpelo. Les je bil že začrnel in mehak in kositrena plošča na njej zarjavela, raz katere sem le s težavo prečital:

Marija
... t. 17 ...
... trohni ...
... Boga ...

Četrt ure pozneje smo bili pri mitnici...«

Patron je umolknil, toda oglasil se je mecen.

»V tem pripovedovanju opažam nek nedostatek. Pričakoval sem, da bo kaj mično, med tem pa vendar ne opazim tega....«

»Omenjam, tovariša,« odvrne patron, »da sem nekaj drugega imel v mislih. Hotel sem samo našemu tovarišu odvetniku dokazati, da ljudje, ki so pripravljeni na vse, postanejo časih moralni bankrotniniki...«

»Torej ima to biti konec?«

»Torej poslušajva. Fantin, prinesi še tri čašice punča.

. . . .

»Od one noči,« je nadaljeval patron. »se je Štefan spremenil, da prejšnjemu ni bil več podoben. Ne pravim. Bog obvaruj, da bi bil manj pil, ali manj kvartal, kajti delal je to še bolj pogostoma in v večjih množinah. Promena je bila še hujša, in pomnožinah. Promena je bila še hujša, iz po- (kakor bi zamahnil s sekiro) plašljivec in sam ni hotel več spati v eni sobi ter je pogostoma skočil med spanjem po koncu in vreščal:

»Marica! Marica!«

Par mesecev pozneje smo poizvedeli, da je bila ona Marica ena izmed prvih žrtev Štefanove pohote in da je pred tremi leti umrla.

»Na tem mestu,« seže mu odvetnik v besedo, si dovoljujem omeniti, da ste imeli, gospod, kaj vrle prijatelje...«

»Ničesar, gospod dobrotnik, ničesar!« odvrne patron in nadaljuje:

»Preteklo je nekaj let.«

»Bil sem že takrat to, kar sem še sedaj, in spustil sem se v tekmovanje v borbi za mojo prvo soprogo in dasiravno sem zasedal časih k mizi njenih starišev, pogledal sem vendar semtentje še k svojim starim znancem.

Nek večer sem zašel v neko pusto kavarno, v kateri me že ni bilo poldrugo leto. Vstopim, gledal sem, deklice so bile uprav iste kot nekdaj, samo nekoliko so so že postarale, stene tudi iste, malo bolj začrnele, isti tudi kanarček, samo da mu je maček odtrgal rep.

Vstopil sem, pozdravil, oni pa so mi odzdravili, govoreč: Dajte kave! — Zgodilo se je, vsedel sem se na stol ter jel opazovati ljudi.

»Ej, gospoda, kako se ta svet počasi spreminja. Gostje so vedno eni in isti in dasiravno je dospelo nekoliko novih je pa med tem troje starih umrlo, eden pa se je oženil. Obleka ravno takšna, razgovor tudi taken in takšne tudi pipe, ker cigarete še niso bile v rabi.

(Dalje.)

da bi v nobenem društvu, v nobenem zboru ta zbirka ne manjkala.

Doktorič.

p. **Gledališki odri** po deželi bodo kmalu dobili dve pripravni knjigi, ki izideta v Ljubljani in sicer Skrbinškova navodila »Diletantski oder« ter Navinškovo »Lepa maská«, navodila za šminkanje. Ko bomo imeli knjigi v rokah, izpregovorimo obširneje o njih.

Razne vesti.

* **Kako je živel Karl?** Karlovo življenje na gradu Hertenstein nikakor ni pričalo o Karlovi žalosti nad usodo vdov in sirot, ki so dale svoje najdražje za Karla. Bivši cesar je prirejal goste izlete v Oreggio in sicer v spremstvu grofic Schönboru in Gestenbrock, ki sta njegovi favoritinji. Lepa grofica Gestenbrok je nekoč v Luzernu napila Karla, nakar sta plesala napol pijana ob zvokih harmonike. Karl je prepustil politiko popolnoma ženskam. Grof Ledochowsky, ljubljenec Cite, je bral časopise in poročal o karlističnega gibanju. Kar in Cita se popolnoma nič ne brigata za svoje otroke. Vzgojo otrok oskrbujeta dr. Zambocki in škof Seidl. Poleg teh je še neka francoska vzgojiteica, ki mora skrbeti za zveze med Karlovim Bratom Maksom in »cesarsko« družino. Dr. Dobay je celo fotografiral par indiskretnih scen na gradu Hertenstein.

* **Grozno število.** Poročajo, da je v Italiji 10 milijonov ljudi spolno bolnih. Lani je umrlo, vsled tega 6005 ljudi. — Grozno!

* **Kaj pušijo dame?** Neki Amerikanec je hotel preračunati procent onih žensk, ki pušijo. Posel sicer ni bil lahek, toda konečno se mu je le posrečil in poleg tega je celo dognal kvaliteto cigaret, katero Francozinje najraje kadijo. One imajo posebno slast do angleških cigaret »Virginia« in do vseh vrst turških cigaret. Od 1000 žensk kadi 555 angleške, a 44 pa turške cigarete.

Darovi.

d. **Za nesrečne žrtve v Istri.** Pri blagoslovljenju Matjaževe (Ivan Stepančičeve) hiše v Renčah nabrali za tužno Istro 265 L., zadnjič 30 L skupaj 295. Skupaj s zadnjim izkazom = **38.936 L 15 st.,** 1 dol., 8 din., 1 sreb. krona. — Hvala!

d. **Povodom srebrne poroke** N. V. presvitle vladarske dvojice, je preč. varstvo tuk. Zastavljalnice in hranilnice blagovolilo nakloniti v dobrodelne socialne svrhe svoto L 10.000 (desettisoč), ki jih je razdeliti po enakih delih, t. j. po L 2000 na sledeče zavode oziroma ustanove: Slov. Sirotišče, Zavetišče sv. Josipa, Slov. in ital. Alojzijevišče ter sirotišče »Contavalle«.

Prispevki za NOS. V trbiškem okraju so darovali za NOS. 180 lir; v Kožbani so nabrali za NOS. 32 lir; v Lomu je nabral g. Vilko Komac za NOS. 151 lir; na Grahovem je nabrala gdč. Perin za NOS, 100 ilr.

d. **Za NOS.** so darovali: Iz Kožbane po g. Kostanjevec Antonu 32 lir; v Lomu je nabral g. Vilko Komac 151 lir; na Grahovem je nabrala gdč. Perin 100 lir; za Kanal je izročil g. dekan 32 lir; za Ročinj je izročil g. kurat Mrevlje 40 lir; Šmartno v Brdih je izročilo po g. Fr. H. 138 lir.

Za Slovensko sirotišče v Gorici. P. n. gg. Olga Hlača iz Matavuna 10 L., Alojzij Kralj, župnik v Počah, 20 L., zdravnikDr. J. Bačar 50 L., županstvo Ozeljan letni prispevek 40 L., »Mont« ob srebrni poroki kraljevske dvojice 2000 L., p. n. Valentin Rudolf, lesni trgovec v Gorici 500 L. Odbor izreka p. n. g. zdravniku J. Bačar-ju, ki je prevzel brezplačno v zavodu zdravniško pomoč, iskreno zahvalo.

Y za sirote padlih vojakov 50 lir.

†

Tužnim in potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je naš nadvse ljubljeni soprog in oče

ALOJZIJ MREVLJE

trgovec z lesom in posestnik

dne 28. t. m. ob 4. uri pop. smrtno ponesrečil in koj izdihnil svojo dušo v 45. letu svoje dobe.

Pogreb zemeljskih ostankov predragega ranjkega se je vršil v nedeljo ob 3. uri pop. izpred hiše žalosti na domače pokopališče.

Vitovlje-Šempas, 29. okt. 1921.

Žalujoči ostali.

Vzajemna zavarovalnica in Fondiaria.

Naznanjamo slav. občinstvu v mestu in na deželi, da smo ustanovili zavarovalnico proti bolezni in poginu goveje živine. Zavarovalnina za krve stane L 2% za vole L 1.80%, več polični stroški prvo leto.

Nadalje sprejemamo zavarovanja proti požaru premičnin in poslopij, kakor: cerkev, šol, moderno zidanih hiš itd. Cene nižje, kot pri drugih zavarovalnicah.

Priporočamo vsem v mestu in na deželi, da se zavarujejo le pri naši občeznani zavarovalnici, ki je največja in sprejema zavarovanja na suhem in na morju.

Okrajni zastopnik za goriško: g. Ciril Bensa, pisarna, Gorica, Piazza del Cristo 2, Sprema pondelkih, četrtih in sobotah od 9—12 in od 1—4; ostale dni pa v Podsabotinu št. 178. — Okrajni zastopnik za gradiš ansko, Kras in okolico s črto Vipava je g. Silič Alojzij, Orehovlje pri Mirnu.

SVOJI k SVOJIM!

Sreberne Krone, plačam po 2 Liri srebro in zlato kupim po najvišji ceni Gorica -- Via Dante 2, pritličje.

Prodam čevljarski šivalni stroj

znamka Singer - Cylinder v jako dobrem stanu, na Peči št. 18 p. Miren.

ZAHVALA.

V globoki ginjenosti vsled prezgodnje izgube našega nepozabnega

DARKOTA

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam bili v tej grenki uri ločitve v pomoč in tolažbo. Posebno zahvalo izrekamo tukajšnemu zdravniku g. dr. Ermandu D' Ottone ju in njegovi g. soprogi, ki sta tekom bolezni šla na roko z vso požrtvovalnostjo in nam ob tej nenadomestni izgubi našega najdražjega stala ob strani z tolažbo polnimi besedami. Izkrena zahvala prečč. duhovščini ter pevskemu zboru iz Biljane. Prisrčna zahvala vsem darovalcem za poklonjene vence in sveže cvetlice. Še posebno se zahvaljujemo gg. voditeljema iz Biljane-Hruševlje, ki so s šolsko mladino spremili svojega ljubljenca na poslednji poti in vsem vdeležencem pogreba ter vsem onim, ki so na katerikoli način izkazali pokojniku poslednjo čast. Ponovna zahvala vsem!

Drnovk, dne 15. oktobra 1921.

Žalujoči družini Juša-Obljubek.

Vozni red

drž. železnice, veljaven od 1. Oktober.

Proga: Podbrdo-Gorica-Trst (drž. žel.)

	Os.vl.	Os.vl.	B.vl.	Os.vl.
Podbrdo	5.50	11.25	21.35	16.45
Hudajužna . . .	6.02	11.38		16.57
Grahovo	6.16	11.52		17.10
Podmelec . . .	6.24	12.02		17.19
Sv. Lucija-Tolmin . .	6·54	12.35	22.06	17.50
Avče	7.08	12.50		18.05
Kanal	7.17	13.—		18.15
Plave	7.28	13.10		18.28
	7.46	13.27	22.46	18.46
Gorica	5.20	13.35	22.51	18.52
Št. Peter	5.29	13.44		19.—
Volčjadraga . .	5.37	13.55		19.14
Prvačina	5.45	14.03		19.21
Rihemberk . .	6.03	14.18		19.37
Štanjel	6.26	14.40		19.52
Dutovlje	6.37	14.50		20.08
Repentabor . .	6.55	15.04		20.22
Občina	7.04	15.14	23.08	20.31
Sv. Ivan	7.20	15.30		20.47
Rocol	7.29	15.39		20.56
Trst	7.40	15.50	24.30	21.08

Proga: Trst-Gorica-Podbrdo (drž. žel.)

	B. vl.	Os.vl.	Os.vl.	Os.vl.
Trst	5.25	6.—	12.—	17.25
Rozol		6.16	12.16	17.40
Sv. Ivan . . .		6.25	12.27	17.50
Opčina	6.—	6.44	12.49	18.09
Repentabor . .		6.54	12.59	18.19
Dutovlje		7.04	13.09	18.29
Štanjel		7.15	13.20	18.40
Rihenberg . .		7.29	13.34	18.53
Prvačina . . .	6.44	7.40	13.46	19.04
Volčjadraga .		7.53	13.54	19.13
Št. Peter . . .		8.03	14.04	19.23
	7.05	8.10	14.11	19.30
Gorica . . .	7.10	8.20	14.16	19.35
Plave		8.42	14.35	19.57
Kanal		8.53	14.45	20.07
Avče		9.02	14.54	20.16
Sv. Lucija-T. .	7.59	9.20	15.12	20.34
Podmelec . . .		9.30	15.22	20.45
Grahovo . . .		9.38	15.30	20.53
Hudajužna . .		9.56	15.48	21.11
Podbrdo . . .	8.42	10.10	16.05	21.25

Brzovlaki **Trst-Gorica-Udine:**
Trst 13.— Gorica 14.31 — 14.36. Udine 15.25
„ 16.25 „ 17.59 — 18.15 „ 19.05
Brzovlaki: **Udine-Gorica-Trst:**
Udine 11.41 Gorica 12.27 — 12.34 Trst 14.07
„ 13.45 „ 14.29 — 14.34 „ 16.05
Na progah **Gorica-Ajdovščina, Videm-Čedad** in **Čedad Kobarid** in nobenih izprememb.

Proga: Udine-Gorica-Trst.

	Os.vl.	Os.vl.	Os.vl.	Os.vl.
Udine	5.10	8.—	17.30	20.—
Butrio	5.24	8.13	17.44	20.15
Manzano . . .	5.33	8.22	17.52	20.23
S. Giovanni . .	5.38	8.28	17.58	20.30
Krmin	5.46	8.35	18.06	20.38
Kopriva	5.56	8.45	18.15	20.52
Moša	6.03	8.52	18.22	21.02
Ločnik	6.10	8.59	18.29	21.09
	6.15	9.05	18.34	21.14
Gorica	6.20	9.10		21.20
Rubije	6.31	9.21		21.31
Gradišče	6.41	9.31		21.40
Zagraj	6.48	9.37		21.46
Redipulje . . .	6.54	9.43		21.52
Ronki	7.02	9.51		21.59
Tržič	7.11	10.—		22.07
Devin	7.52			22.36
Vižovlje	8.01			
Bivij	8.09			
Sv. Križ	8.16			
Grljan	8.23			
Miramar	8.28			
Trst	8.40			23.15

Do Trsta brzovlak

Ob 18.50 pelje na drž. kolodvor v Gorici

Brzovlak iz Benetk.

Proga: Trst-Gorica-Udine (juž. žel.)

	Os.vl.	Os.vl.	Os.vl.	Os.vl.
Trst		6.12	11.—	18.20
Miramar . .		6.32	11.20	18.40
Grljan . . .		6.38	11.25	18.46
Sv. Križ . .		6.46	11.33	18.54
Bivij		6.55	11.42	19.03
Vižovlje . . .		7.02	11.48	19,10
Devin		7.07	11.54	19.15
Tržič		7.18	12.04	19.26
Ronki . . .		7.35	12.19	19.45
Redipulje . .		7.34	12.26	19.53
Zagraj . . .		7.41	12.31	19.59
Gradišče . .		7.46	12.37	20.05
Rubije . . .		7.22	12.45	20.15
		8.07	12.54	20.25
Gorica . . .	5.57	8.12	12.58	20.40
Ločnik . . .	6.04	8.15	13.04	20.47
Moša	6.13	8.22	13.10	20.54
Kopriva . . .	6.19	8.27	13.16	21.01
Kormin . . .	6.26	8.33	13.22	21.07
S. Giovanni .	6.39	8.48	13.32	21.22
Manzano . .	6.45	8.54	13.38	21.28
Butrio . . .	6.53	9.01	13.45	21.38
Udine	7.05	9.10	13.56	21.50

„Goriška Straža“ mora v vsako hišo.

Pomoč

vojnim oškodovancem!

Radi neizgotovljenih prostorov razprodam pohištvo, katerega mi je došlo več vagonov

PO LASTNI CENI.

Ne zamudite te ugodne prilike! Oglejte in prepričajte se!

KOMPLETNE SPALNICE OD 1000 L. NAPREJ.

Zaloga pohištva

ANT. BREŠČAK

VIA CARDUCCI št. 14.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

:: V GORICI, ::

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

Telefon št. 50.

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica SHS kron **50 MILIJONOV.**

CENTRALA: LJUBLJANA.

Rezerva SHS kron **45 MILIJONOV.**

PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — **Izvršuje** vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8½—12 in od 3—5.
Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.

Domača tvrdka
EVGEN RAJER
Gorica, Šolska ulica 8
priporoča svojo zalogo pristnih domačih in tujih
vin, žganja, likerjev itd.
Postrežba točna - Cene zmerne.

Gostilna :-: :-:
pri „BELEM ZAJCU“
v Gorici

Shajališče okoličanov in meščanov. Postrežba s svežimi domačimi, mrzlimi in gorkimi jedili ter z izvrstnim vipavcem, bricem in s črnino.
Za obilen obisk se priporoča
JOS. MOLAR, restavrater.

POSESTVO. 12.128 m², vinograd, sadno drevje, polje, gozd blizu Gorice je na prodaj za 23.000 Lir. M. Kerda-Volcja-draga.

Štedilnike,
ljubljanskega sistema, za vzidanje, izdelujem in imam v zalogi. — Izdelovalnica štedilnikov KRANJEC LUDOVIK, Trnovo pri Ill. Bistrici.

Iščem poštenega in pridnega mlinarja, kateri je zmožen tudi z motorjev na bencin.
Ponudbe na Vincenc Jasnič mlinar Vipolže p. Kozana.

NA PRODAJ JE stelja, les in koli za trte, akacija in hrast v gozdu Magover pri Krminu ob Medanski cesti. Oskrbnik Andrej Simšič. Plešivo hšt. 46 pod Medano.

Brata CEJ slikarja
GORICA, Via Ascoli štev. 5
izvršujeta vsa slikarska dela ter se priporočata slavnemu občinstvu.

TVRDKA G. GREGORIG
— Gorica, ulica Stretta št. 3. —
priporoča slav. občinstvu svojo zalogo strešnih plošč (Asbes cementni skriljevec). Cena za kvadratni meter 17 L 50 st.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici,

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom v likvidaciji v Gorici, sklicuje po podpisanem likvidacijskem odboru, ker je bil na dan 30. oktobra 1921 sklicani občni zbor nesklepčen, v smislu § 35 zadružnih pravil drug

Občni zbor

zadružnikov v nedeljo, dne 13. nov. 1921 ob 10. uri v prostorih Podružnice Ljubljanske kreditne banke v Gorici, Trgovski dom, I. nadstropje (Corso Verdi št. 24) z istim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo likvidacijskega odbora;
2. poročilo nadzorstva;
3. potrjenje letnega računa za l. 1920;
4. slučajnosti.

To občni zbor bo sklepal brezpogojno.
Gorica, dne 31. oktobra 1921.

Likvidacijki odbor Trgovsko-obrtne zadruge v Gorici, r. z. z n. j. v. l.

Knjigarna Kat. Tisk. društva
:: GORICA ::
MONTOVA HIŠA

Bogata zaloga papirja in vseh pisarniških potrebščin. **Slovenske** leposlovne, mašne in šolske knjige vedno v veliki izberi. Velika izber nabožnih in drugih slik v okvirjih in brez okvirjev. Pomnoževalne aparate „Hektograf“. Prozorne papirje za načrte in papir (Lichtpaus) za stavbene mojstre, tuši iz tovarne Günther Wagner, svinčniki Koh-i-nor in drugi iz tovarne Hardtmuth, vse v bogati izberi, cene brez konkurence. — Prodaja na drobno in na debelo. — Sprejemamo naročila **pečatov.**

Trgovina v ulici Carducci 2.

* * * * * * * * * * * * * * *

Lepo obsežno posestvo

na Planini pri Vipavi št. 5 se TAKOJ PRODA. In sicer: hiša, hlev, polja, vinogradi, travniki, gozdovi, vodnjak na dvorišču, ter vse poljsko orodje. Redi se lahko več glav živine.
Natančnejša pojasnila istotam.

DOBRO BLAGO po najnižjih konkurenčnih cenah
vsled mnoge prodaje
nakupi vsakteri, meščan ali vaščan in vsakega stanu le pri dobro znani domači tvrdki
KUŠTRIN & MARMOLJA
GORICA, ulica Carducci 25,
trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov.

100.000 CEPLJENIH TRT

močnih in lepih različnih vrst kakor: Laški Rizling, Rebula, Glera, Mejina, bela in rudeča žlahtnina, Refošk i. dr. cepljenih na Rupestris Monticola in Riparia Portalis, ter

500.000 BILF

Rupestris Monticola in Riparia Portalis
je na prodaj pri oskrbništvu veleposestva grofa Coronini v. Sv. Petru pri Gorici. :-:

TRGOVINA
TEOD. HRIBAR - NASLEDNIKI
Corso Verdi št. 32.

Se priporočajo slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za obilen obisk.

BLAGO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Pozor. Pozor.
Na domačo tvrdko
Andrej Maurič
GORICA ul. Carducci št. 11 (prej GOSPOSKA ul.)

Ravnokar došla velika množina jesenskega sukna za možke in ženske obleke in površnike. Velika izbera izgotovljenih oblek, zimskih sukenj, odej volnenih in bombažastih, perila, zephirja, hlačevine, cvilha žime in volne za poštelje.

Velika izbera kožuhovine (peličerij).

Prodaja se na drobno in na debelo.

Josip Kerševani, mehanik in puškar v Gorici, Stolni trg št. 9. (desno) naznanja sl. občinstvu da mu je na novo došla velika množina blaga iz svetovno znanih tovaren. Novo došlo blago prodajam po jako znižanih cenah. Na pr. šivalne stroje **Orig. Mundlos, Pfaff, Gritzner, Adler, Neuman. Afrana** in **Winselmann.** Posebno opozarjam cenj. šivilje in neveste na strokovni poduk za umetno vezenje in krpanje, katero dajam brezplačno.

Dvokolesa: **Orig. Puch, Orig. Styria, Orig. Start, Waffenrad, Regent, Kosmos, Helical** in **mala motorna kolesa.**

Velika izbira pušk, samokresov, patron, dinamitnih patron, smodnik za raztreljevanje kamnov in za lovce, ter potrebščine za zgoraj omenjene predmete.

Lastna delavnica in popravljalnica Stolni trg št. 3.

Z jamstvom prodajam šivalne stroje dvokolesa in puške tudi na mesečne obroke.

Za točno solidno postrežbo in konkurenčno ceno jamči.

Josip Kerševani mehanik in puškar

Bruno Saunig - Gorica
Via Carducci 3 — (Nasproti „Monta) — Via Carducci 3

Na debelo

Usnje
Čevljarske in sedlarske potrebščine
Vrvi
Tržaški biči, bičevniki
Pasovi
Glavno zastopstvo Cavalier-Crema.

Sveče
Kadila
Vosek
Nakupuje čebelni vosek po dnevnih cenah.

Na drobno

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE
Dr. A. SERJUN in M. KOVAČIČ, dentist
TOMINU

izvršuje zobozdravniška dela vsake vrste po najnovejši tehniki v zlatu in kavčuku, solidno in v najkrajšem času.

Plombiranje zob ter izdiranje brez bolečin. — Cene zmerne.

FOTOGRAF ANT. JERKIČ
Gorica, Vrtna ulica (Corso Verdi) št. 36.
Trst, Via Roma 24.
Se priporoča svojim sorojakom.

Vila gospodarkim poslopjem, krasnim, obzidanim vrtom, zraven 10 johov zemlje in moč vode, prostor primeren za tovarno pri državni cesti 3/4 ure od Zidanega mosta je na prodaj. — Naslov pove uprava „Goriške Straže“.

Nekdanji mlin
v ul. Torrente št. 7 (Katerinjev trg) zopet deluje ter sprejema vsako mletje tudi od privatnikov.

Henrik Vouk
ključavničarski in mehaniški mojster
Gorica, Via Ascoli (p. d. Get) št. 5 7
izdeluje vsa ključavničarska dela, kakor: štedilnike, železne ograje in vsa v to stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.
Priporoča se slav. občinstvu v mestu in na deželi.

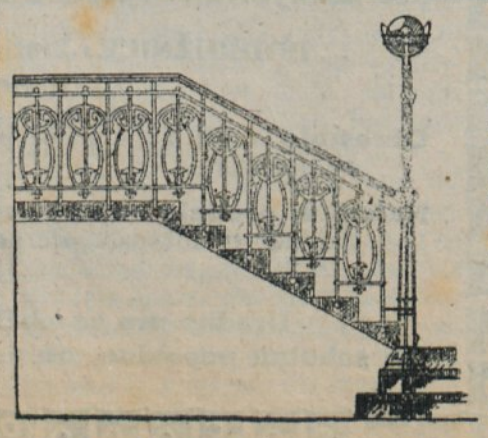

Najnižje cene.

Štrukelj Josip
priporoča slavnemu občinstvu iz Gorice in okolice svojo stavbeno **ključavničarsko delavnico.** Izdejujem vsa v to stroko spadajoča dela najsolidnejše in po najnižjih cenah. -:-:-

Gorica
Piazza Cristo št. 1.

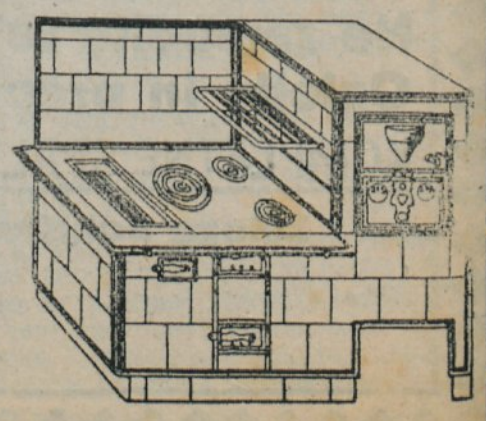

Najnižje cene.